

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរែចេស
គិតសហប្រតិបត្តិការអន្តោះបានគិត
លាយករណីនិងប្រព័ន្ធដែលមានការប្រព័ន្ធបានគិត

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାକିମ୍ବା କାମକାଳୀରେ କାମକାଳୀରେ ଏହାକିମ୍ବା
କାମକାଳୀରେ ଏହାକିମ୍ବା କାମକାଳୀରେ ଏହାକିମ୍ବା କାମକାଳୀରେ

តុបតាមការអេត្តីញ្ញរបស់ ឯកឧត្តម Emmanuel Macron ប្រធានាជិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបាតាាំង និង ឯកឧត្តម António Guterres អគ្គលេខាជិករ អ.ស.ប. សម្រួចមហាបន្ទិបតី ហើន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានដឹកនាំគណៈប្រតិក្សាដានខ្លះក្នុងប្រជាពលរដ្ឋ សន្តិសិទ អ.ស.ប. ស្ថិតិមហាសម្ពទេ លើកទី៣ (UNOC3) នៅទីក្រុងនឹង ប្រទេសបាតាំង នៅថ្ងៃទី៩-១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ ក្រោមប្រធានបទ «ការពន្លើនូវសកម្មភាព និងការកែត្រការបំផុតអង្គដើម្បីក្រោយ និងបើកប្រាស់មហាសម្ពទេប្រកបដោយចិត្តភាព»។

ក្នុងអំឡុងកិច្ចពិភាក្សាទូទៅ សម្រាប់ជីវិត នានសម្រាប់ការព្យួយបានមួយដែលខ្លាំងរបស់កម្ពុជាបំពេះ ការកើនឡើងការគំរកមកកំហែងដល់មហាសម្បទិកពណ៌ខោក រួមមាន ការកើនឡើងកម្រិតទីកសម្បទិក ការហុរព្រោះតាមផ្លូវសម្បទិកដោយតែតាមប័ណ្ណ និងការរៀករាលដោលនៃការបំពុលឆ្នាំស្តីក ការចិញ្ញាប់យ៉ាង ធាប់រហ័សនៃជីវិតម្រូវសម្បទិក និងការទាញយកប្រយោជន៍ហូសហគ្វឺពីធនានសម្បទិក ព្រមទាំងនាន អំពារនានាដឹកជញ្ជូនសកម្មភាពធាប់រហ័ស និងបន្ទាន់រួមជាមួយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតែងដាក់រឿងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រជាមានំនេះ។

ក្នុងអំឡុងពេលនៃសន្តិសិទ្ធិនេះ កម្មដាងានចុះហត្ថលេខាដ្ឋានរវាងការណែនាំកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍ការប្រើប្រាស់ដី: ចម្លៃ: សមូទ្ធប្រកបដោយចិត្តភាព នៅក្រោមដែនយុត្តិធម៌ការជាតិ ក្រោមអនុសញ្ញា សហប្រជាតិ ស្តីពីចោរប់សមូទ្រ (កិច្ចព្រមព្រៀង BBNJ) ក្នុងអំឡុងព្រឹត្តិការណ៍សន្តិសញ្ញាតិសេស នាថ្ងៃទី៨ ខែធីឆ្នាំ២០២៥។ កិច្ចព្រមព្រៀងដីសំខាន់នេះ ផ្តល់បញ្ជាផ្ទៃការគាំទ្របែងកម្មដាននៃការ ការពារដី: ចម្លៃ: សមូទ្រ និងការធានាការប្រើប្រាស់ដោយសមភាព និងនិរន្តរភាពនៃធនាគារសមូទ្រ នៅ ក្នុងកំបង់ក្រោមដែនយុត្តិធម៌ការជាតិ។

បន្ទីមលើនេះ កម្មដានចូលរួមការអំពារនៅដោសកល ដើម្បីប្រយុទ្ធនឹងការបំពុលដោយឆ្លាស្តី តាមរយៈការប្រកាសគាំទ្រ «សេចក្តីអំពារនៅទីក្រុងនឹស» ដែលផ្តល់ចិត្តឱ្យដោយសមាជិកភាគច្រើននៃគណៈកម្មាធិការចរចារអន្តរជ្រាកិតាល ពាក់ព័ន្ធការបំពុលដោយឆ្លាស្តីក (Intergovernmental Negotiating Committee on Plastic Pollution - INC)។ កិច្ចិខិតខ្សែងវ្រប់នេះ នឹងជឿរាយឱ្យកាត់ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចាប់យកឱ្យការសង្គមប្រវត្តិសាស្ត្រ ដើម្បីសម្រេចអនុម័តនូវសន្តិសញ្ញាស្តីកម្មយប្រកបដោយមហិច្ឆិតា ភាពជាសកល ប្រសិទ្ធភាព និងដែលចងកាត់ពីក្នុងបញ្ហាប់នូវការបំពុលដោយឆ្លាស្តីក សម្រាប់អនាគតមនុស្សដែលត្រូវការការពារបានក្រោម និងដែនដីបែលសំរើយ។

- ដំនូបជាមួយ ឯកឧត្តម Emmanuel MACRON ប្រធានជិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបាត់សម្រចជិបតី បានអបអរសាខរប្រទេសបាត់ង ចំពោះភាពដោគជំយកុងការរើបចាយសំខាន់នៅ

សន្តិស៊ុទ្ធឌីបតី ពានបញ្ចាក់ជាប្រើពីការរំលែកចិត្តយោងមុតមាំរបស់កម្ពុជា ចំពោះការការពារបេស្ថាន ដូចដែលពានបង្ហាញតាមរយៈការចុះហត្ថលេខាបេស់កម្ពុជាលើកិច្ចព្រមព្រៀង BBNJ។ ឯកឧត្តមប្រធានាឌីបតី ពានលើកទីកិច្ចដីលំកម្ពុជា និងរដ្ឋសមាជិកដើម្បីក្នុងក្រុងក្រោមព្រៀងនេះ ឱ្យពានចាប់បំផុត នៅមួនសម្រាយប្រជុំលើកទី៤០ នៃមហាសន្ទិចតារអ.ស.ប.។ ទន្លឹមនឹងការរំលែកចិត្តក្នុងការរៀបចំនីតិវិធីបន្ថែមដើម្បីក្នុងក្រុងក្រោមព្រៀងនេះ សម្រួចជីបតី ពានសម្រេចការពេញចិត្តយោងខ្លាំងសម្រាប់ការបន្ទាត់ទ្រូវបស់ប្រទេសបាតា ដែលចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមនៅកម្ពុជា។

ច្បាក់ដឹកនាំទាំងពីរ បានស្ថាគមន៍ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឡើកតីដែលកំណុងវិភាគប្រជុំ
ហើយបានអេះអាងជាបីនូវការរួមច្បាប់ចិត្តកុងការបញ្ចប់ការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់
ទំនាក់ទំនងបាកំង-កម្មជាតិ កុងគោលបំណងបង្កើតការជាដើរដីគូយុទ្ធសាស្ត្រ។ ឯកខត្តម
ប្រធានាជីបតី បានការតសរសើរដល់ប្រតិបត្តិការថែរក្សាសន្តិភាពបែលកម្មជាប្រាមធំត្រា
អ.ស.ប. និងបានទទួលស្ថាល់ជំនាញរបស់កម្មជាតិកុងការដោះមីន។ ឯកខត្តមប្រធានាជីបតី
និងបញ្ហនគណៈប្រតិក្សដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម មកបំពេញទូស្សានិច្ចនៃ
ប្រទេសកម្មជាតិ ដើម្បីលើកកម្មសំកាតជាដើរដីគូយុទ្ធសាស្ត្រ។ ការឱ្យដោះស្រាយកម្មបែល
ពិភាក្សាអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការកុងក្របខណ្ឌពុកាតី រួមទាំងគុនាទីយ៉ាងសកម្មបែល
បាកំងកុងនាមជាដើរដីគូយុទ្ធសាស្ត្រ និងជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់កម្មជាតិជាមុនសង្គ័
នៃកិច្ចប្រជុំកំពុលប្រជុំកុហ្វុនីលើកទី២០ នៅទីក្រុងសៀមរាប កុងឆ្នាំ២០២៦។ សម្រួចជីបតី
បានគុសបញ្ញាក់ថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រួចព្រះមហាក្សត្រ នកោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង សម្រួចអត្ថមហាសេនាប់តេតេដោ ហិន សែន ប្រធាន
ព្រះនិតិសកា កំទន្លឹងដែលបានកុងការបញ្ចប់ការរៀបចំពោះការអេត្តិញ្ញកបំពេញទូស្សានិច្ចនៃ
បែល ឯកខត្តមប្រធានាជីបតី នៅកម្មជាតិ កុងឱកាសនៃកិច្ចប្រជុំកំពុលប្រជុំកុហ្វុនីលើកទី
២០។ ច្បាក់ដឹកនាំទាំងពីរបានផ្តល់បញ្ជាកំបន់ និងអនុដោះស្រាយកិច្ចប្រជុំ

- ជំនួយបាតិកាក្សាការដោដោមួយ ឯកឧត្តម António Costa ប្រធានក្រៅប្រឈរីក្សាអីរូប សម្រួលដិបតី
បានគុសបញ្ជាក់ថាកម្ពុជាមានកិច្ចសហប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការប្រកបដោយថាមវិនិច្ឆ័យសហភាព
អីរូប និងផ្ទើសមាជិក នៅលើវិស័យជាអ្រើន ដើលបានរួមចំណោកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការ
អភិវឌ្ឍន៍សង្គមកិច្ច-សង្គមនៅកម្ពុជា។ សម្រួលដិបតី បានឆ្លៀតឱកាសរំលែកអំពីការកិច្ចប្រើ
បេសកម្ពុជាដែលក្នុងការគ្រប់គ្រងវិស័យនៃសាខប្រកបដោយចិត្តភាព និងការអនុញ្ញាតឱ្យបាន
កម្ពុជាក្នុងការសម្រេចឱ្យបាននូវការប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញ ឱ្យបាន ៧០% នៅ
ឆ្នាំ២០៣០ និងសម្រេចឱ្យបាននូវអភិវឌ្ឍន៍ការប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញ ឱ្យបាន ៩០%
ឯកឧត្តម António Costa បានរាយការមួលសំព័ៅទៅកាន់នៃសហភាពអីរូប កម្ពុជា និង

អាសន និងកិច្ចិតខប្រើដែលបានរាយកម្មជាក្នុងការកសាងនូវក្របខណ្ឌគឺយុត្តិ ជាបីសស វឌ្ឍនភាពប្រើបានកំពុងនិងច្បាប់ស្តីពីជលជល។ មុននិងបញ្ហាបំផុតប ឯកឧត្តម António Costa កំណើនអាជីថ្ល សម្រួលដិបតី ទៅបំពេញទស្សនកិច្ចស្ថាបនសហភាពអើបុប នាទីក្នុង ព្រឹចសែល ដើម្បីពិភាក្សាអំពីកាលនូវត្រូវភាពប្រើបាន សំដែរព្រឹង និងព្រឹកទាំងនេះ សហភាពអើបុប និងកម្ពុជា ហើយ សម្រួលដិបតី បានសម្រាប់ការរៀករាយក្នុងការទទួលយកការ អាចធ្វើបានទេ។

- ជំនួបជាមួយ ឯកឧត្តម Emomali Rahmon ប្រធានាជីបតីនៃសាធារណរដ្ឋបាបូគិស្ថាន សម្រួចជីបតី បានលើកឡើងវិញពីជំនួបទេរាកីដ៏កក់ភ្លាហែង សម្រួចតេដោ ហើន សែន អតិថតាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ឯកឧត្តមប្រធានាជីបតី Rahmon កាលពីថ្ងៃទី២០១៩ ក្នុងទៅនៅប្រទេសតាបាហុគិស្ថាន។ ខណៈពេលដែលឆ្លងនេះជាទូប លើកទី៣០ នៃទំនាក់ទំនងការទូតរៀងកម្មជាសាប្តីគិត្យ ប្រចាំថ្ងៃទាំងពីរបានសម្រេច ការពេញចិត្តយ៉ាងខ្វោះចំពោះទំនាក់ទំនងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អរាគដ្ឋាន ជាតិទាំងពីរ ក្នុងរយៈពេលប្រើប្រាស់ថ្ងៃក្នុងមក។ ប្រចាំថ្ងៃទាំងពីរ បានលើកទីកិច្ចខ្សោយមាន ការចាប់ផ្តើមរៀបចំកិច្ចពីគ្រោះយោបល់ទេរាកីខ្សោយបានចាប់ ដើម្បីស្វែងរកមធ្យាតាយដើម្បី ពង្រីកទំនាក់ទំនងទេរាកីខ្សោយកាន់តែវិនិច្ឆ័យ។ ប្រចាំថ្ងៃទាំងពីរ បានអេអងជាបីន្ទូរការ ឬផ្តាច់ចិត្តក្នុងការបន្ថែមពង្រីកបន្ថែមនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យនានា រួមមានចាមពល ស្ថាត កសិកម្ម និងអប់រំលាប។ នៅចុងបញ្ចប់នៃកិច្ចពីកាក្រុ ឯកឧត្តមប្រធានាជីបតី Rahmon បានអត្ថិញ្ញ សម្រួចជីបតី បំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវការនៅប្រទេសតាបាហុគិស្ថាន ហើយ សម្រួចជីបតី បានទទួលយកការអត្ថិញ្ញដោយកីរករយ។
 - ជំនួបជាមួយ ឯកឧត្តម Robert Beugré Mambé នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋកូតិឌី សម្រួចជីបតី បានបញ្ជាក់ជាបីន្ទូរការឬផ្តាច់ចិត្តរបស់កម្មជាក្នុងការពង្រីកទំនាក់ទំនងទេរាកី ជាមួយប្រទេសកូតិឌីវិវិត និងបានលើកឡើងវិញពីណីណីទេស្សនកិច្ចរបស់ ឯកឧត្តម នាយករដ្ឋមន្ត្រី Mambé នៅក្នុងជានិភ័យពេញ កាលពីថ្ងៃទី២០១៩។ ប្រចាំថ្ងៃទាំងពីរ បានពិភាក្សានិងផ្តាស់ប្តូរទស្សន៍: លើវិស័យសាក្រានុពលមួយចំនួន ជាធិស់ស វិស័យខស្សាបកម្ម និងកសិកម្ម។ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី Mambé បានជិត្របង្កើត ដ្ឋីមន្ត្រីក្រសួងខស្សាបកម្ម កូតិឌី នឹងមកបំពេញទស្សនកិច្ចការងារនៅកម្មជា ដើម្បីស្វែងយល់ពីលទ្ធភាពនៃការ ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយកម្មជា។ ចុងបញ្ចប់នៃកិច្ចពីកាក្រុ សម្រួចជីបតី បានអត្ថិញ្ញ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី Mambé បំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវការ និងចូលរួមកិច្ចប្រជុំ កំពុលប្រជុំកូហ្មី លើកទី២០ នៅថ្ងៃទី២០២៦ នៅកម្មជា ហើយ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី Mambé បានបង្ហាញចន្ទេះអត្ថិញ្ញមកបំពេញទស្សនកិច្ចនៅកម្មជា ព្រមទាំងចូលរួមកិច្ច ប្រជុំកំពុលប្រជុំកូហ្មី។

- ជំនួបជាមួយ លោកដៅទាន Annelies Verlinden ដ្ឋីមត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បែលហូក សម្រួចជិបតី បានថ្លែងអំណាក់គុណចំពោះភាពជាដែកឯកដែលកម្ពុជា និង បែលហូក និងបានថ្លែងអំណាក់គុណចំពោះផ្ទាក់បាល និងប្រជាជនបែលហូកដែលបានផ្តល់ការគាំទ្រដល់វិស័យសំខាន់ៗ រួមមាន ការបាត់សម្បាតមីន អប់រំ និងអង្គដៃនុំជម្រោះវិសាមញ្ញ ក្នុងគុណភាពកម្ពុជា (ECCC)។ សម្រួចជិបតី កំពុងគុសបញ្ហាកំដឹងដែរអំពីសារៈសំខាន់នៃយន្តការពិគ្រោះយោបល់ទេភាគីកំរងក្រសួងការបរទេសទាំងពីរ ដើលជាដែវិកាដែលសំខាន់ក្នុងការពង្រីក និងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការណ៍គ្រប់វិស័យ។ ជាការធ្វើយកបាប លោកដៅទាន Annelies Verlinden បានសម្រេចការពេញចិត្តចំពោះទំនាក់ទំនងដែកឯកដែលកម្ពុជា និងបែលហូក និងបានទទួលស្អាត់ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយផ្តោតកំរងក្រសួងយុត្តិធម៌នៃប្រទេសទាំងពីរ។
 - ជំនួបជាមួយ ឯកឧត្តម Sepp Schellhorn ដ្ឋីលោខាជិកក្រសួងសហព័ន្ធគ្មានកិច្ចការអើបី និងអន្តោជាតិនៃសាធារណរដ្ឋអូត្រីស សម្រួចជិបតី បានសម្រេចការពេញចិត្តចំពោះទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-អូត្រីសដីយុអង្គ់ និងបានវាយតម្លៃខ្លួនសំខាន់ក្នុងការគាំទ្របស់ប្រទេសអូត្រីស ដើលរួមមានការផ្តល់អាហារូបករណ៍ និងការផ្តល់ជំនួយដល់ស្ថាបនសំខាន់ៗដូចជាមជ្រុញណាលកំពាតមីនកម្ពុជា អង្គការ UNDP និង និងអង្គដៃនុំជម្រោះវិសាមញ្ញ ក្នុងគុណភាពកម្ពុជា (ECCC)។ សម្រួចជិបតី និង ឯកឧត្តម Sepp Schellhorn បានលើកទីកិច្ចិត្តឱ្យភាគីទាំងពីរស្វែងរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបន្ទូមទៀតនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗទៀតដើលជាប្រយោជន៍រួម។ ច្បាក់ដឹកនាំទាំងពីរបានផ្តាស់ប្តូរស្ថាន៖លើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពេហុភាគីជាតិសេសការប្រប្រឈរអាកាសធាតុ។ សម្រួចជិបតី បានលើកទីការចូលរួមយ៉ាងសកម្មបស់កម្ពុជា ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រព័ន្ធការប្រប្រឈរអាកាសធាតុ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវគំនិតផ្តូចផ្តើមជារីន ដើម្បីបានបាននូវនិនោរភាព បរិស្ថាន និងអន្តរកាលបាមណែ ជាតិសេស កម្ពុជាសម្រួចបានការប្រើប្រាស់ចំណែកកំតែឡើងវិញចំនួន ៦២% និងបានកំណត់គោលដៅសម្រួចបាននូវចំណែកកំណត់នូន ៧០% នៅឆ្នាំ២០៣០។

